

Ettepaneku vorm 2022

Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede

Üldandmed

Projekti nimi	Kallaste vaatetorn
Taotleja nimi	Peipsiääre vallavalitsus
Projekti partnerid ¹	SA Alatskivi loss, Kolkja vanausuliste muuseum, Liivi Muuseum, Peipsimaa Turism
Projekti abikõlblikkuse periood ²	02.2022 – 02.2024
Toetusena taotletav summa	270 000,00
Omafinantseering	90 000,00
Projekti kogumaksumus	360 000,00

Projekti prioriteetsus taotlusvoorus (tähistada X-ga)

Maakonnale eraldatud vooru eelarvesse mahtuv projekt	X
1. reservprojekt	
2. reservprojekt	

Projekti eesmärk

Eesmärk peaks olema sõnastatud lühidalt, eelistatult ühe lausega, ning andma infot muutuste kohta maakonna arengus, mida projekti elluviimine aitab saavutada

Projekti eesmärgiks on olemasolevast Kallaste veetorni hoonest ehitada vaatetorn, millest saab oluline atraktiivne turismiobjekt Peipsiääre vallas ja kogu Tartu maakonnas.

Projekti tegevuste lühikirjeldus

Loetleda projekti raames läbi viidavad tegevused.

Lühikirjeldus peaks vastama järgmistele küsimustele:

- millised tegevused valitud eesmärgi saavutamiseks ja miks just need tegevused aitavad eesmärki parimal moel saavutada;
- projekti tegevuste elluviimise asukoht (kui on tegemist investeeringuga siis märkida ära investeeringuobjekti omanik);
- kui asjakohane, muude projektiväliste tegevuste kirjeldus, mis mõjutavad eesmärgi saavutamist ning info nende elluviimise kohta (vastutaja, ajaraam, võimendus/riskid projekti tulemuste saavutamisele)

Ümberehitatav Kallaste veetorni hoone asub Staadioni 9b kinnistul Kallaste linnas. Kinnistu omanik on Peipsiääre vald.

Kallaste veetorn on ehitatud 1960 aastal, mis on 28 meetrit kõrge. Hoone on ehitatud betoonvundamendil, silikaattellistel välisseinaga ning koonuskatusega. Hoonel on välisseinas sissepääsuks ja akende avad.

¹ Partner on taotluses nimetatud juriidiline isik, kes osaleb projektis toetatavas tegevuses ja kellel tekivad selle käigus kulud

² Projekti abikõlblikkuse periood on periood, mille kestel tehakse projekti tegevusi ning tekivad projekti kulud. Projekti abikõlblikkuse perioodi maksimaalne kestus on 24 kuud. Nimetatud perioodi sisse ei arvestata tagantjärele hüvitatavate projekti ettevalmistamisega seotud kulude tegemise perioodi.

Projektiga on ette nähtud kogu veetorni hoone rekonstrueerimine näitusehooneks. Hoone ehitatakse ühe korruse võrra (4, 530 m) kõrgemaks, kuhu tekitatakse vaateala. Ruumiliselt jaotatakse kogu torn vahelagedega seitsmeks tasandiks (korrusteks), mis on seotud omavahel avatud trepiga. Esimesel korrusel on projekteeritud wc ja abiruum koos kohvi/tee pakkumise võimalusega. Ülejäänud korrustel tekkinud ruume saab kasutada näituste korraldamiseks. Ülemine ala ringaknaga annab võimaluse vaadata 360° ulatuses ümbritsevat loodust ja samuti avaneb vaade Peipsi järvele. Peale rekonstrueerimist on hoone kõrgus 31,6 m, mis on siinse piirkonna kõrgeim, mida avalikkus saab külastada.

Olemasolev silikaattellisest välisseina pind puhastatakse. Projekteeritud wc ja abiruumi vaheseinad pahteldatakse ja värvitakse. Põrandakatteks on ette nähtud PVC plaatkate. Metallkonstruktsioonis vahelaed ja trepp kaetatakse tulekaitsevõõbaga neutraalses toonis. Hoone suletud netopind 233,4 m². Esimesel korrusel on elektriküte. Vaatetornile ehitatakse puitkonstruktsioonist katus.

Projektiga luuakse Tartu maakonda atraktiivsuse tõstmiseks turismiobjekt, mille tulemusel kasvab turistide arv piirkonnas. Turismimahtude kasv võimaldab kohaliku toidu ja teenuste täiendava pakkumisega kasvatada piirkonnas tööhõivet. Soodustab ristturundust piirkonnas kohapeal ja maakonnas teiste turismiobjektide vahel. Kallaste vaatetorn on eriilmelise turismiobjekti loomine Tartu maakonda, mida saab lülitada Lõuna-Eesti turismimarsruutide nimekirja.

Projekti elluviimiseks on ajalimiit 24 kuud projekti alustamisest selle lõpetamiseni piisav. Riigihanke läbiviimise ja projekti teostamise eest vastutaja on Peipsiääre vald. Projektitoetuse saamisel tagab omafinantseeringu Peipsiääre vald omavahenditest või laenuga. Projekti kogumaksumus on hetkel teadmata ja selgub riigihanke tulemusena. Hinnakalkulatsioon vaatetornile on koostatud 2021. aasta märtsis, vahepeal on ehitushinnad olnud tõusujoones ja sellest tulenevalt võib objekti lõpphind kujuneda oluliselt kallimaks kui esialgu plaanitud.

Projekti teostumisel hakkab seda majandama Peipsiääre vallavalitsus.

Projekti tegevuste elluviimisest kasu saav sihtrühm

Projekti elluviimisest otsest kasu saav sihtrühm ja selle suurus (sh selgitada arvestamise aluseid)

Kasusaajad on kogu Tartumaa elanikud (153 912 elanikku, Statistikaamet; 2021) ja Tartumaad külastavad sise- ja välituristid.

Peipsiääre elanikke (5331 elanikku, Statistikaamet; 2021) väärtustatakse ja elukeskkonda arendatakse atraktiivseks, mis omakorda tugevdab identiteedi tunnet. Peipsiääre turism on järjest kasvava trendiga, külastajate arv on ca 10 000 aastas, festivalide ajal ca 20 000 (Sibulatee), külastatavus toimuvate festivalide hooajal kuni 25 000 (Eesti Kultuuriseltside Ühendus, 2020), mille tulemusel on kasvanud ka piirkonna turismiobjektide külastatavus. Neile on projekti elluviimine kasulik seeläbi, et elamuslike vaatamisväärsuste väljaarendamine vastab külastajate ootustele ja vajadustele ning pakub täiendavaid valikuvõimalusi sihtkohaga.

Otsesteks kasusaajateks on Peipsiääre valla ettevõtjad ja elanikud seetõttu, kuna turismi- ja turismimajandussektori areng edendab ka sotsiaalmajanduslikku arengut. Turismi infrastruktuuri areng väärtustab piirkonna elukeskkonda ja tõstab selle atraktiivsust nii elu kui töökohana, mõjutades inimeste otsuseid elupaiga valikul. Investeeringute toel paraneb piirkonna maine ja valla tuntus.

Peipsiääre ja kogu Tartumaa piirkonna ettevõtjate kasu seisneb selles, kui avaliku sektor investeerib turismiinfrastruktuuri ja vaatamisväärsuste arendamisse loob see soodsad tingimused turismiettevõtluse arenguks piirkonnas (majutus, toitlustus, giiditeenus, jms teenused ja tooted). Samuti on prognoositav piirkonda külastavate turistide arvu kasv ja seeläbi tõuseb ka ettevõtete poolt pakutavate teenuste tarbimine ning ettevõtjate tulud.

Projekti oodatav tulemus

Kirjeldada, milline muutus on projekti elluviimise järel toimunud (millist olukorda soovitakse saavutada).

Millised on peamised riskid soovitud tulemuse saavutamiseks.

Kallaste linn on suure potentsiaaliga puhkekoht tulevikus, mis täna on veel kasutamata. Linn asub Peipsi järve kaldal, mille keskväljak asub otse liivakivipaljandil, kust avaneb kaunis vaade otse järvele. Keskväljaku vahetusse lähedusse jääv (300 m) vaatetorn toob Kallastele külastajaid veelgi, mis aitab kaasa kohaliku elu edendamisele.

Projekti tulemusel muutub Tartumaa tervikuna atraktiivsemaks nii tavakülastajatele kui ka gruppidele, sest juba loodud võrgustikele nagu Sibulatee, Peipsimaa Turism lisandub eriilmeline ja ligitõmbav objekt. Kallaste vaatetorni läheduses asub keskväljak, mille kavandatud arendamine annab samuti indu kohalikele elanikele luua ja arendada turismiettevõtlust sarnaselt Varnja-Kolkja toitlustus- ja käsitööettevõtjatele.

Projekti tulemusel luuakse siinsetele elanikele võimalused ettevõtlusteks läbi turismi, sest klientide arv suureneb. Juba täna populaarsust kogunud Peipsi Toidu Tänav 175 km saab lisa toitlustuskohti oma toitlustusketile, Peipsimaa Külastuskeskuses valmivad käsitööna pakutrükimustril kangad jne. Sarnaselt eeltoodule tekitaks vaatetorn koos näitustega võimaluse tuua lisaks toitlustusele ka kunstimuulisi piirkonda. Fotonäitused, elav kunst, piirkonna kunstnike tööd - need kõik elavdavad liikumist Tartu maakonda.

Peamised riskid soovitud tulemuse saavutamiseks on

1. Hanke nurjumine (liialt kõrge hind)
2. Ehitustööde ajakava muutumine

Projekti tulemuste jätkusuutlikkus

Kui projektile on vajalikud jätkutegevused, siis kuidas on kavandatud nende elluviimine (nt investeeringu puhul edasise kasutuse korraldus, projektijärgne kulude katmine ja koostöö partnerite vahel, jätkuprojektid).

Kas projekti terviklik ellu viimine sõltub mõne teise projekti rahastamise otsusest.

Kui tegemist on investeeringuga, siis kuidas on arvestatud sihtrühma suuruse, eelistuste, vajaduste muutumisega projektijärgselt

Kirjeldada lühidalt edasiste arendustegevuste või kogu objekti terviklikku kontseptsiooni kui projekti sisu seda eeldab (näiteks: millised on edasised arendustegevused, millist lisandväärtust projekti elluviimine annab, millised on pakutavad teenused, milline on külastatavus ja kuidas seda suurendada jne)

Kallaste vaatetorni eelis on see, et see on iseseisev objekt, mis ei ole seotud teiste projektidega ega ole ka sõltuv teistest projektidest. Vaatetorni saab külastada teistest turismiobjektidest sõltumata. Vaatetorni on planeeritud üks töökoht, kes teeb koostööd Sibulatee turismi piirkonna koostöövõrgustikega. Lisaks on vaatetorni sissepääs lahendatud mobiilselt, st, et külastajad saavad vaatetorni ka siis, kui seal puudub kohapeal inimene. Vältimaks pahatahtlikku vaatetorni sisenejaid, on vaatetorn öisel ajal lukustuses. Turvalisuse tagamiseks on paigaldatud valekaamerad.

Hetkel on Sibulatee turismi piirkonnal lepinguid 26 teenusepakkujaga. Igal järgneval aastal on planeeritud liituma keskest läbi 5 uut liiget. Kasv tuleneb ettevõtlusaktiivsuse kasvust ja Sibulatee piirkonna laienemisest. Sibulatee piirkond on külastatav sihtkoht, seega läbi turundustegevuste tõuseb teadlikkus potentsiaalsete külastajate hulgas kogu Tartumaa piirkonnas, sh lähiriikides (Läti, Soome, Venemaa) ja ka Saksamaal jt riikides.

Sibulatee külastajatele suunatud turundustegevused on siiani loodud koduturule, kuid läbi partnerite (EAS, Peipsimaa Turism, Tartumaa Turism) jõutakse ka lähiturudeni. Piirkonna külastatavus tõuseb, kuna eesmärgiks on 2023. aastaks majutuskohdade täituvust tõsta hetkeseisust vähemalt 30%.

Iga külastaja teekond Tartumaa piirkonnas pikeneb, kuna eriilmelise Kallaste vaatetorni investeeringuga on loodud lisapõhjus pikemaks siinviibimiseks. Peipsiääre vallas on arendamisel kolme kultuuri turismiarendusprojekt, mis hõlmab endas Alatskivi lossikompleksi külastuskeskust ja Kolkja vanausuliste muuseumi. Need on uued turismiobjektid, mis saavad valmis 2022-2023 ja toovad piirkonda ca 30 000 külastajat aastas.

Turundamiseks luuakse fotod, videod, voldikud (nii paberil kui pdfna), tõlked (ru, eng, lat, ger, fin), lisatakse uus turismiobjekt kodulehele, postitatakse sotsiaalmeedia kanalitesse, nii tasuline reklaam kui pidevad postitused.

Lisaks on võimalus tutvustada Kallaste vaatetorni näitusehoonet kogu Lõuna-Eesti viies maakonnas, millele viitab 24. jaanuaril 2020 sõlmitud koostööleping, mis on mõeldud uute võimaluste koosloomeks. „Kultuur mõtestab maailma ja inimelu ning vabalt voolav loovus toidab ideedega nii ettevõtlust kui kauneid kunste.“ (Tartu Omavalitsuste Liit, 2020).

Projekti ettevalmistuse tase

Kirjeldada, millised on projekti loomiseks ja elluviimiseks vajalikud eeltingimused kui projekt neid eeldab ning kas ja kuidas on need täidetud (nt millises faasis on ehitusprojekt, üld- ja detailplaneering, erinevad load, eeluuringud jms)

Projekti elluviimiseks on koostatud:

1. Kallaste veetorni ümberehituse põhiprojekt, milles sisalduvad kõik vajaminevad eriosad, nt vesi-kanalisatsioon, elekter jm, koostaja Tartu Arhitektuuribüroo OÜ, <https://www.dropbox.com/s/gzctg02iftwu6c/Kallaste%20veetorn.zip?dl=0>
2. Ehitusteatis on väljastatud märts 2021 a.
3. Rahandusministeeriumis heakskiitmisel olev Peipsiääre valla uue üldplaneeringu kohaselt on tegemist segaotstarbelise maa-alaga, mis võimaldab maad kasutada ärimaana, puhke- ja virgestustegevuse maana, ühiskondlike ehitiste maana.

Projekti väljundnäitajad

Väljundnäitaja ³ (MATA väljundnäitajateks on regionaalpoliitika programmi järgmised mõõdikud)	Algtase	Sihttase
kasu saanud ettevõtete arv <i>Kasu saavate ettevõtjatena loetakse nii toetuse saaja kui projekti partnerina rahalist abi saavaid ettevõtjaid ja ka mitterahalist abi saavaid ettevõtjaid, kes saavad otsest või kaudset kasu elluviidud projektidest. Kaudse kasusaajana saab käsitleda näiteks potentsiaalseid ettevõtteid, kes võivad alustada tegutsemist projekti elluviimise tulemusena (nt ettevõtjad, kes asuvad tööstusalale, inkubaatorisse tulevad inkubandid, külastusobjekti kõrvale tekkinud kohvik jne).</i>		2
toetuse abil loodud töökohtade arv <i>Loetakse projekti elluviimise tulemusena nii taotleja kui partneri poolt loodud töökohad s.t nii otseselt projekti raames loodud kui ka projekti mõju tulemusena loodud töökohad. Kõnealust väljundnäitajat loendatakse hiljemalt 1 aasta pärast projekti lõppu.</i>		1
sh maakonna keskmisest palgast kõrgema palgaga töökohad <i>Loetakse projekti elluviimise tulemusena nii taotleja kui partneri poolt loodud töökohad, mis on maakonna keskmisest palgast kõrgema palgaga s.t nii otseselt projekti raames loodud kui ka projekti mõju tulemusena loodud töökohad. Kõnealust väljundnäitajat loendatakse hiljemalt 1 aasta pärast projekti lõppu.</i>		0
elukeskkonda arendavate projektide toetuse maht <i>Kajastada projekti raames elukeskkonda arendamist toetatava tegevuse taotleva toetuse maht (numbriline näitaja).</i>		265 900
<i>muu projekti sisust tulenev väljundnäitaja</i>		
<i>muu projekti sisust tulenev väljundnäitaja</i>		
<i>muu projekti sisust tulenev väljundnäitaja</i>		

Põhjendus/selgitus projekti panustamise kohta regionaalpoliitika programmi⁴ mõõdikute sihttasemete saavutamisse

<i>Kirjeldada mil viisil projekt panustab regionaalpoliitika programmi mõõdikute sihttaseme saavutamisse.</i> <i>Selgitage väljundnäitajate valikut ja kirjeldage täpsemalt seatud näitaja eesmärki.</i> <i>Kirjeldada millised töökohad luuakse, kes on abi saavad ettevõtjad jne</i>
Tartumaa elav ja mitmekülgne kultuurielu rikastab elukeskkonda. Tartu maakonna jaoks on kõige prioriteetsemad valdkonnad sihtkoha eripära rõhutavate terviklike turismitoodete ja –atraktsioonide arendamine ning keskuste ja kaugemate vahemaade ühenduste arendamine. Nendesse valdkondadesse on planeeritud tegevuskavas vastavalt 29% ja 33,7% vahenditest.   Turismi atraktsioon toob juurde töökohti ning annab tuge ka otseste ja kaudsete lisateenuste pakkujate tekkimisele (toitlustus, majutus, aktiivse puhkuse võimaluste vahendamine, ilu- ja raviteenused jne). Turismiteenuste kättesaadavus maakonnas on ebaühtlane. Samas on maapiirkondades turismi areng olnud kiire. Oluline on jätkuvalt Tartust väljapool turismi arendamine, pakudes maapiirkonnas enam turistidele majutust ja toitlustamist, looduses aktiivset tegevust, samuti kultuuri, mida vaatetorniga (näitusemajaga) luuakse.   Lisaks on väga omanäoliseks ning atraktiivseks kujunenud kogu Peipsiäärne piirkond, mis muudab atraktiivseks kogu Tartu maakonna. Väga mitmekesiseks turismipiirkonnaks muudab selle piirkonna ühelt poolt Peipsi järv ja teisest küljest vanausuliste kogukond, kes selles piirkonnas elab ning toimetab. Huvitavad, mitmekülgsed ja eriilmelised objektid on need tegurid, mis meelitavad turiste piirkonda ning samas loovad eeldused otseste ja kaudsete töökohtade loomisele. Maakonna turismiobjektid toimivad teineteist täiendava ja mitme funktsioonilise võrgustikuna - kunsti, teadus- ja kultuuritöö keskustena ning elamuste pakkujatena kohalikele ja turistidele. Samuti vaatetornis toimuvad näitused meelitavad suurema hulga turistide piirkonda, see on vajalik maakonnas pakutavate teenuste mitmekesistamiseks.

³ Kohustuslik on esitada infot meetme määrusest tulenevate väljundnäitajate kohta, valides neist vähemalt ühe asjakohase näitaja. Projekti sisu ja tulemuste edasiandmiseks võib lisada muid projekti sisust tulenevaid väljundnäitajaid.

⁴ <https://www.rahandusministeerium.ee/et/regionaalareng-ja-poliitika>

Kirjeldada, milles väljendub projekti mõju maakondlik ulatus (Harju ja Ida-Virumaa puhul vähemalt 5 kohaliku omavalitsuse ülene mõju)

Mõjuulatust saab eelkõige selgitada läbi elluviijate ringi (projekti elluviimisse kaasatud osapooled üle maakonna, elluviimise delegeerimine ühele osapoolele eelnevalt ühiselt kokku lepitud (nt maakonnaülestest teenustest) või kasusaajate ringi (projekti elluviimisest saavad otsest ja regulaarset kasu ettevõtjad, organisatsioonid, elanikud kogu maakonnast).

1. Projekti elluviimine mõjutab kogu Tartu maakonna turismi- ja puhkevõimalusi, sest tekib juurde uus ja eriilmeline atraktiivne turismiobjekt piirkonda
2. Ettevõtlusaktiivsuse kasv piirkonnas
3. Elukeskkonna atraktiivsuse kasv

Maakonna arengustrateegia strateegiline eesmärk, mida projekt aitab saavutada

Tuua välja eesmärgi sõnastus ning eesmärgiga otseselt seotud mõju- ja tulemusnäitajad, millesse projekt panustab.

Lisada viide arengustrateegia dokumendile aktiivse hüperlingina ning info täpse asukoha kohta dokumendis (lk nr)

Vältida pikkade tekstilõikude kopeerimist maakonna arengustrateegiast

Tartumaa elav ja mitmekülgne kultuurielu rikastab elukeskkonda. Turismiturg segmenteerub elustiili, hoiakute ja isikuomaduse järgi: kultuuri väärtustajad, lihtsuse ja sotsiaalse tähelepanu otsijad, luksus-, äri- ja eetilised reisijad. Vaja on paremini mõista külastajaid ja nende eelistusi ning suurendada teenuste mitmekülgust, et külastajatel jätkuks tegevusi. Tartumaa turismi on ratsionaalne arendada ja turundada koordineeritult. Oluline on positsioneerimine eriilmelisteks, teineteist täiendavateks piirkondadeks, mida on võimalik tervikelamusena pakkuda. Kogu Lõuna-Eestit tuleks turismipiirkonnana turundada ühiselt. (lk 16)

20.1. Tartumaa piirkondadele iseloomulike, teineteist täiendavate kuvandite väljatöötamine koostöös toimivate Elva, Emajõe, Peipsimaa, Sibulatee, Vooremaa ja Võrtsjärve piirkonna turismivõrgustikega. (lk16)

20.1.1. Arutelupäevade korraldamine piirkondade positsioneerimiseks turismi- ja kultuuri ettevõtjate koostöös. (lk 16)

20.5. Tartumaa ja Lõuna-Eesti kompleksturundus. (lk 17)

21.2.2. Peipsiveere marsruutide ja teenuste arendus (Peipsimaa 2019-2030 Arengustrateegia) (lk 17)

Tartu linna alustatud edukaid projekte saab laiendada üle maakonna ja teatud juhtudel ka üle terve Lõuna-Eesti. Tartul ei ole ka piisavalt maad tootmis- ja elumupiirkondade rajamiseks, rääkimata turismi- ja rekreatsiooniruumide pakumisest, mistõttu oleks tarviline neid kavandada ühiselt. (lk 18)

https://media.voog.com/0000/0046/8927/files/tartumaa_2040_arengustrateegia.pdf

Projekti kajastatus maakonna arengustrateegia tegevuskavas

*Esitada olulisem info projekti kohta tegevuskavas (sh tegevuse nimetus, ajakava, vastutajad, rahastamine, tegevussuund, mille raames ellu viiakse ja asjakohased seirenäitajad).
Lisada viide tegevuskava dokumendile aktiivse hüperlingina ning info täpse asukoha kohta dokumendis (lk nr)*

Tartumaa arengustrateegia 2040 tegevuskava 2022-2025
<https://www.tartumaa.ee/arendus/maakonna-arengustrateegia-2040>

Kui ettepaneku esitaja on projektile või projekti tegevustele taotlenud toetust samal ajal muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või muudest välisabi toetusmeetmetest, esitada vastav teave

Projekti eelarve (*topelt klikiga tabeli suvalises lahtris avaneb Excel tabel*)

Tegevus	Kogumaksumus	Toetuse summa	Toetusmäär	Omafinantseeringu allikas
Kallaste veetorni rekonstrueerimine	335 300,00	251 475,00	75,00%	valla eelarve
Alategevus 1				
Alategevus 2				
Ehitusprojekti koostamine	14 700,00	11 025,00	75,00%	valla eelarve
Alategevus 1				
Ehitusjärelvalve kalkulatsioon	10 000,00	7 500,00	75,00%	valla eelarve
KOKKU	360 000,00	270 000,00	75,00%	valla eelarve

Hinnakalkulatsioon (maksumuste põhjendused)

Ehitushind:

1. Finantseeringu ehituskulude hinnang on koostatud 261 423,60 €
2. Ehitushindade tõusu 2021. aasta jooksul 20% 73 876,40 €
3. Projekti koostamine Tartu Arhitektuuribüroo OÜ poolt 14 700 €
4. Ehitusjärelvalve kalkulatsioon 10 000 €

Kogumaksumus 360 000 €